

PLAN RATOWNICZY
do porozumienia z dnia 31 lipca 2008 roku
pomiędzy PSP a SP ZOZ LPR

lipiec 2009 r.

- Słowniczek
- I. Zasady ogólne SP ZOZ LPR
 - II. Sprawy organizacyjne
 - A. wykaz i podział zadań ratowniczych SP ZOZ LPR
 - B. struktura SP ZOZ LPR
 - C. skład załogi – zespół HFEMS, zespół EMS
 - D. ubezpieczenie
 - III. Flota
 - A. wykaz statków powietrznych SP ZOZ LPR (znaki)
 - IV. Łączność
 - A. kryptonimy wywoławcze statków powietrznych SP ZOZ LPR
 - B. kryptonimy wywoławcze dla WSKR, MSK/PSK
 - C. zasady organizacji łączności dla działań ratowniczych z wykorzystaniem statków powietrznych SP ZOZ LPR
 - D. potwierdzenie zgłoszenia gotowości operacyjnej z Wojewódzkimi Stanowiskami Koordynacji Ratownictwa PSP (WSKR)
 - V. Dysponowanie
 - A. dysponowanie – medyczne czynności ratunkowe
 - B. dysponowanie do innych zdarzeń – lotów specjalnych
 - C. osoby upoważnione do dysponowania statków powietrznych SP ZOZ LPR do lotów specjalnych
 - D. zasady zlecania lotów specjalnych
 - VI. Prowadzenie działań ratowniczych
 - A. zadania PSP podczas akcji ratowniczej przy współdziałaniu SP ZOZ LPR
 - B. ewakuacja poszkodowanych ze statku powietrznego SP ZOZ LPR
 - C. współpraca z grupami poszukiwawczo-ratowniczymi PSP
 - D. współpraca z grupami wysokościowymi PSP
 - E. współpraca z grupami wodno-nurkowymi PSP
 - F. współpraca ze specjalistami innych specjalności
 - VII. Zbiór procedur
 - A. procedura nr 1 - wybór oraz zabezpieczenie miejsca lądowania
 - B. procedura nr 2 – znaki (gesty sygnalizacyjne)
 - C. procedura nr 3 – strefy niebezpieczne przy śmigłowcu
 - D. procedura nr 4 – podjazd do statku powietrznego SP ZOZ LPR
 - E. procedura nr 5 – zabezpieczenie miejsca startu

Słowniczek

EMS	– Samolotowy Zespół Ratownictwa Medycznego (Emergency Medical Service);
HEMS	– Śmigłowcowa Służba Ratownictwa Medycznego (Helicopter Emergency Medical Service);
KCKRiOL	– Krajowe Centrum Koordynacji Ratownictwa i Ochrony Ludności;
KDR	– Kierujący Działaniami Ratowniczymi (PSP);
KM/KP PSP	– Komenda Miejska / Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej;
KSRG	– Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy;
KSWL	– Krajowa Sieć Współdziałania ze statkami powietrznymi;
MSK/PSK PSP	– Miejskie Stanowisko Kierowania/Powiatowe Stanowisko Kierowania Państwowej Straży Pożarnej;
PRM	– Państwowe Ratownictwo Medyczne;
SDR	– Międzynarodowa jednostka walutowa (tzw. specjalne prawa ciągnięcia – „Special Drawing Rights”) o charakterze pieniądza bezgotówkowego, emitowana przez Międzynarodowy Fundusz Walutowy od 1970 roku;
SP ZOZ LPR	– Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Lotnicze Pogotowie Ratunkowe;
WSKR	– Wojewódzkie Stanowisko Koordynacji Ratownictwa;

I. Zasady ogólne SP ZOZ LPR

1. Celem działalności SP ZOZ LPR jest udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej oraz wykonywanie usług ratownictwa medycznego
2. Zakład udziela świadczeń opieki zdrowotnej w zakresie:
 - a. usługi ratownictwa medycznego z wyłączeniem terenu szpitala,
 - b. transportu sanitarnego chorych pomiędzy zakładami opieki zdrowotnej,
 - c. transportu specjalistów, krwi i wyrobów medycznych, w przypadkach gdy ich dostarczenie może w znaczący sposób wpłynąć na przeżycie pacjenta,
 - d. transportu zespołu transplantologów oraz organów do przeszczepów.
3. Obszarem działania zakładu jest terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a w innych przypadkach w szczególności transportu chorego, pomocy humanitarnej, zabezpieczenia technicznego obsługiwanych statków powietrznych, również obszar poza granicami kraju.
4. W myśl przepisów ustawy z dnia 8 września 2006 roku o Państwowym Ratownictwie Medycznym, lotnicze zespoły ratownictwa medycznego są jednostkami systemu PRM.

II. Sprawy organizacyjne

A. Wykaz i podział zadań ratowniczych

1. Medyczne czynności ratunkowe, wykonywane są przez:
 - lotniczy zespół ratownictwa medycznego (śmigłowiec HEMS):

w dzień:

 - w promieniu 60 km z gotowością do startu do 4 minut (Mi-2plus),
 - w promieniu 80 km z gotowością do startu do 4 minut (Agusta),
 - w promieniu 100 km z gotowością do startu do 15 minut (Mi-2plus),
 - w promieniu 130 km z gotowością do startu do 15 minut (Agusta),
 - w promieniu powyżej 100 km z gotowością do startu do 30 minut (Mi-

2plus),

- w promieniu powyżej 130 km z gotowością do startu do 30 minut (Agusta),
- w lotach w góry z gotowością do startu do 15 minut.

w nocy:

- w promieniu do 80 km z gotowością do startu do 15 minut (Agusta),
- w promieniu do 130 km z gotowością do startu do 30 minut (Agusta),

- lotniczy zespół transportu sanitarnego (samolot EMS):

- w 60-minutowej gotowości do startu na wezwanie Dyspozytora Krajowego SP ZOZ LPR.

2. W lotach specjalnych z Państwową Strażą Pożarną gotowość do startu do 30 minut.

B. Struktura SP ZOZ LPR

1. Centrala (dyspozytor krajowy)

2. Region Południowy, w skład którego wchodzi:

a. oddział w Krakowie	– 1 śmigłowiec
b. filia w Kielcach	– 1 śmigłowiec
c. filia w Gliwicach	– 1 śmigłowiec
d. filia w Sanoku	– 1 śmigłowiec

3. Region Północny, w skład którego wchodzi:

a. oddział w Gdańsku	– 1 śmigłowiec
b. filia w Bydgoszczy	– 1 śmigłowiec
c. filia w Olsztynie	– 1 śmigłowiec
d. filia w Suwałkach	– 1 śmigłowiec

4. Region Wschodni, w skład którego wchodzi:

a. oddział w Warszawie	– 1 śmigłowiec, 2 samoloty
b. filia w Białymstoku	– 1 śmigłowiec
c. filia w Lublinie	– 1 śmigłowiec
d. filia w Łodzi	– 1 śmigłowiec

- e. filia w Płocku – 1 śmigłowiec
- 5. Region Zachodni, w skład którego wchodzi:
 - a. oddział w Szczecinie – 1 śmigłowiec
 - b. filia w Poznaniu – 1 śmigłowiec
 - c. filia we Wrocławiu – 1 śmigłowiec
 - d. filia w Zielonej Górze – 1 śmigłowiec
 - e. filia w Koszalinie (sezonowa) – 1 śmigłowiec

C. Skład załogi – zespół HEMS, zespół EMS

- 1. Zespół HEMS:
 - a. Pilot
 - b. Członek Załogi HEMS
 - c. Lekarz (opiekun medyczny)
- 2. Zespół EMS:
 - a. Pilot I
 - b. Pilot II
 - c. Członek personelu pokładowego
 - d. Lekarz (opiekun medyczny)

D. Ubezpieczenie

- 1. Śmigłowiec Agusta A109E – 1 szt.

Ubezpieczenie OC przewoźnika obejmuje 4 miejsca pasażerskie. Jedno miejsce pasażerskie jest przeznaczone dla lekarza. Pozostałe 3 miejsca pasażerskie mogą zajmować osoby trzecie. Suma ubezpieczenia: do 250 000 SDR (za 1 miejsce pasażerskie) + 1000 SDR za bagaż.
- 2. Śmigłowce Mi-2plus – 16 szt.

Ubezpieczenie OC przewoźnika obejmuje 3 miejsca pasażerskie. Jedno miejsce pasażerskie jest przeznaczone dla lekarza. Pozostałe 2 miejsca pasażerskie mogą zajmować osoby trzecie. Suma ubezpieczenia: do 250 000 SDR (za 1 miejsce pasażerskie) + 1000 SDR za bagaż.
- 3. Samoloty Piaggio P.180 Avanti/ Avanti II – 2 szt.

Ubezpieczenie OC przewoźnika w jednym samolocie obejmuje 3 miejsca pasażerskie. Jedno miejsce pasażerskie jest przeznaczone dla lekarza. Pozostałe 2 miejsca pasażerskie mogą zajmować osoby trzecie. Suma ubezpieczenia: do 250 000 SDR (za 1 miejsce pasażerskie) + 1000 SDR za bagaż.

III. Flota

A. Wykaz statków powietrznych SP ZOZ LPR

lp.	znaki rejestracyjne	typ/model
1	SP-SXA	Mi-2 PLUS
2	SP-SXB	Mi-2 PLUS
3	SP-SXG	Mi-2 PLUS
4	SP-SXH	Mi-2 PLUS
5	SP-WXG	Mi-2 PLUS
6	SP-WXK	Mi-2 PLUS
7	SP-WXL	Mi-2 PLUS
8	SP-WXM	Mi-2 PLUS
9	SP-WXO	Mi-2 PLUS
10	SP-WXU	Mi-2 PLUS
11	SP-ZXA	Mi-2 PLUS
12	SP-ZXE	Mi-2 PLUS
13	SP-ZXU	Mi-2 PLUS
14	SP-ZXY	Mi-2 PLUS
15	SP-ZXZ	Mi-2 PLUS
16	SP-ZXT	Mi-2 PLUS
17	SP-HXA	Agusta A109E Power
18	SP-MXH	Piaggio P.180 Avanti
19	SP-MXI	Piaggio P.180 Avanti II

IV. Łączność

A. Kryptonimy wywoławcze statków powietrznych SP ZOZ LPR

lp	baza SP ZOZ LPR	kryptonim
1	Białystok HEMS	Ratownik 1
2	Bydgoszcz HEMS	Ratownik 2
3	Gdańsk HEMS	Ratownik 3
4	Gliwice HEMS	Ratownik 4
5	Kielce HEMS	Ratownik 5
6	Koszalin HEMS -sezonowa	Ratownik 22

7	Kraków HEMS	Ratownik 6
8	Lublin HEMS	Ratownik 7
9	Łódź HEMS	Ratownik 16
10	Olsztyn HEMS	Ratownik 8
11	Płock HEMS	Ratownik 18
12	Poznań HEMS	Ratownik 9
13	Sanok HEMS	Ratownik 10
14	Suwałki HEMS	Ratownik 17
15	Szczecin HEMS	Ratownik 11
16	Warszawa HEMS	Ratownik 12
17	Wrocław HEMS	Ratownik 13
18	Zielona Góra HEMS	Ratownik 15

B. Kryptonimy wywoławcze dla WSKR, MSK/PSK

lp	WSKR	kryptonim
1	Białystok	BF 201-00
2	Gdańsk	GF 201-00
3	Gorzów Wielkopolski	FF 201-00
4	Katowice	SF 201-00
5	Kielce	TF 201-00
6	Kraków	KF 201-00
7	Lublin	LF 201-00
8	Łódź	EF 201-00
9	Olsztyn	NF 201-00
10	Opole	OF 201-00
11	Poznań	PF 201-00
12	Rzeszów	RF 201-00
13	Szczecin	ZF 201-00
14	Toruń	CF 201-00
15	Warszawa	MF 201-00
16	Wrocław	DF 201-00

lp	MSK/PSK PSP	kryptonim
1	Białystok	Białystok - 998
2	Bydgoszcz	Bydgoszcz - 998
3	Gdańsk	Gdańsk - 998
4	Gliwice	Gliwice - 998
5	Kielce	Kielce - 998
6	Koszalin - sezonowa	Koszalin - 998
7	Kraków	Kraków - 998

8	Lublin	Lublin - 998
9	Łódź	Łódź - 998
10	Olsztyn	Olsztyn - 998
11	Płock	Płock - 998
12	Poznań	Poznań - 998
13	Sanok	Sanok - 998
14	Suwałki	Suwałki - 998
15	Szczecin	Szczecin - 998
16	Warszawa	Warszawa - 998
17	Wrocław	Wrocław - 998
18	Zielona Góra	Zielona Góra - 998

C. Zasady organizacji łączności współdziałania PSP - SP ZOZ LPR (wyciąg zgodny z załącznikiem nr 2 do porozumienia)

1. Łączność współdziałania realizowana jest przy wykorzystaniu:
 - a. kanału Krajowej Sieci Współdziałania ze statkami powietrznymi KSWL U02 (149.9000 MHz) – kanał podstawowy do łączności z jednostkami PSP,
 - b. ogólnopolskiego kanału współdziałania wszystkich jednostek służby zdrowia (169.0000 MHz) – kanał rezerwy do zapewnienia łączności na miejscu prowadzonych działań (wykorzystywany do łączności z jednostkami KSRG).
2. Po zadysponowaniu, załoga statku powietrznego SP ZOZ LPR nawiązuje łączność w Sieci KSWL (kanał U02) z właściwym terytorialnie Wojewódzkim Stanowiskiem Koordynacji Ratownictwa lub MSK/PSK PSP (w przypadku bezpośredniego dysponowania z poziomu KM/KP PSP do działań na obszarze powiatu, gdzie stacjonuje statek powietrzny).
3. Statki powietrzne do nawiązania łączności oraz w trakcie korespondencji radiowej posługują się własnymi kryptonimami.
4. Dane radiowe statków powietrznych SP ZOZ LPR stanowią integralną część Wojewódzkich Danych Radiowych PSP.
5. W sieci KSWL obowiązują zasady prowadzenia korespondencji zgodnie z zapisami zawartymi w Instrukcji w sprawie organizacji łączności radiowej UKF w jednostkach organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej.

6. W przypadku braku możliwości nawiązania łączności na miejscu prowadzonych działań z jednostkami KSRRG na kanale U 02, łączność współdziałania realizowana jest za pomocą ogólnopolskiego kanału współdziałania wszystkich jednostek służby zdrowia (169.0000MHz).
7. Wykorzystanie ogólnopolskiego kanału współdziałania wszystkich jednostek służby zdrowia do organizacji łączności współdziałania musi być bezwzględnie poprzedzone przekazaniem stosownej informacji do właściwego terytorialnie stanowiska kierowania PSP.

D. Potwierdzenie zgłoszenia gotowości operacyjnej z Wojewódzkimi Stanowiskami Koordynacji Ratownictwa PSP (WSKR)

1. Podczas rozpoczynania dyżuru przez jednostkę SP ZOZ LPR ratownik dyżurny zgłasza gotowość operacyjną do WSKR.

V. Dysponowanie

A. Dysponowanie – medyczne czynności ratunkowe

1. PSP może wezwać śmigłowiec SP ZOZ LPR poprzez dyspozytora medycznego systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne (bez zobowiązań finansowych), w przypadkach:
 - a. stanu nagłego zagrożenia zdrowotnego,
 - b. gdy czas transportu drogą lotniczą z miejsca zdarzenia osoby w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego, do Szpitalnego Oddziału Ratunkowego lub innego stosownego, jest krótszy od czasu transportu innymi środkami lokomocji i może przynieść korzyść w dalszym procesie leczenia,
 - c. gdy występują okoliczności, które mogą uniemożliwić lub istotnie opóźnić dotarcie do osoby w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego.

B. Dysponowanie do innych zdarzeń – lotów specjalnych (z PSP)

1. W sytuacji, gdy inne środki transportu nie gwarantują skutecznego działania - PSP może zadysponować śmigłowcem SP ZOZ LPR poprzez Dyżurnego Operacyjnego MSK / PSK, WSKR, KCKR i OL po uzyskaniu zgody Komendanta Powiatowego / Miejskiego PSP, Komendanta Wojewódzkiego PSP, Komendanta Głównego PSP lub innej osoby upoważnionej do zaciągania zobowiązań finansowych, w przypadku:
 - a. prowadzenia działań poszukiwawczych, kiedy użycie śmigłowca zwiększa szansę odnalezienia i uratowania poszukiwanych,
 - b. gdy zastosowanie śmigłowca w sposób oczywisty zwiększy skuteczność działań ratowniczych (np. przez dostarczenie na miejsce katastrofy specjalistów KG PSP, grupy operacyjnej KG PSP, lub jej kierownictwa oraz specjalistycznych grup PSP) również w kwestii bezpieczeństwa ratowników (np. przy zagrożeniu powodziowym),
 - c. konieczności przewiezienia na miejsce zdarzenia strażaków-ratowników, psów ratowniczych PSP, sprzętu specjalistycznego, produktów leczniczych, wyrobów medycznych, itp.

C. Osoby upoważnione do dysponowania statków powietrznych SP ZOZ LPR do lotów specjalnych

1. Powiadomianie o zdarzeniach oraz dysponowanie sił i środków SP ZOZ LPR odbywa się poprzez dyżurnych:
 - b) Powiatowe / Miejskie Stanowiska Kierowania Komendy Powiatowej / Miejskiej PSP, (PSK / MSK);
 - c) WSKR,
 - d) KCKR i OL.

D. Zasady zlecenia lotów specjalnych

1. Zlecenie na lot specjalny może być realizowane drogą telefoniczną i obligatoryjnie faxem przez dyżurnego PSK / MSK lub WSKR lub KCKR i OL do Dyspozytora Krajowego SP ZOZ LPR.

2. Wzór zlecenia na lot specjalny.

SPZOZ LOTNICZE POGOTOWIE RATUNKOWE
 Dyspozytornia Krajowa (24 godz.): tel.: (0...22) 568 19 99 faks: (0...22) 835 19 19 www.lpr.com.pl

Zlecenie dostępne na stronie: www.lpr.com.pl

ZLECENIE NA ODPLATNY TRANSPORT LOTNICZY - LOT SPECJALNY

Należność za transport płatna wg cennika (§ 8 Regulaminu Porządkowego SP ZOZ Lotnicze Pogotowie Ratunkowe)

PROSZĘ WYPEŁNIĆ WYRAŹNIE DRUKOWANYMI LITERAMI

1. Wskazany termin transportu

Data <small>(dd-mm-rrrr)</small>	Godzina <small>(gg:mm)</small>
-------------------------------------	-----------------------------------

2. Zleceniodawca

Nazwa (do faktury VAT)	Adres	NIP: Podpis i pieczęć osoby upoważnionej do wezwania
Telefony kontaktowe	Fax	

3. Miejsce wezwania

Miejscowość / Miasto	Gmina	Współrzędne łądowiska: N _ ° _ ' _ " "
Telefony kontaktowe		E _ ° _ ' _ " "

4. Miejsce docelowe transportu

Miejscowość / Miasto	Gmina	Współrzędne łądowiska: N _ ° _ ' _ " "
Telefony kontaktowe do transportowanych		E _ ° _ ' _ " "

5. Dane dotyczące osob transportowanych oraz sprzętu

Imię i nazwisko:	☐ kobieta ☐ mężczyzna	PESEL (jeśli brak - data urodzenia)
Imię i nazwisko:	☐ kobieta ☐ mężczyzna	PESEL (jeśli brak - data urodzenia)

☐ pies	masa psa wraz z klatką kg	☐ potwierdzenie aktualnych szczepień
☐ dodatkowy sprzęt	masa całkowita kg	
☐ dodatkowy sprzęt	masa całkowita kg	
☐ dodatkowy sprzęt	masa całkowita kg	

Uwagi:

6. Cel transportu

A. Współpraca z grupami poszukiwawczo-ratownicznymi
B. Współpraca z grupami wysokościowymi
C. Współpraca z grupami wodno-nurkowymi
D. Transport specjalistów innych specjalizacji

*) właściwe zakreślić

Cel transportu

VI. Prowadzenie działań ratowniczych

A. Zadania PSP podczas akcji ratowniczej przy współudziale SP ZOZ LPR

1. Wyznaczenie przez KDR osoby odpowiedzialnej za wybór i przygotowanie miejsca lądowania i startu oraz przyjęcie statku powietrznego SP ZOZ LPR.
2. Wybór oraz przygotowanie miejsca lądowania zgodnie z procedurą nr 1.
3. Prowadzenie nasłuchu na wskazanym kanale przewidzianym do współdziałania ze statkami powietrznymi.
4. Przyjęcie statku powietrznego SP ZOZ LPR zgodnie z procedurą nr 2.
5. Umożliwienie swobodnego i bezpiecznego dotarcia do poszkodowanego dla zespołu SP ZOZ LPR (np. przewiezienie zespołu SP ZOZ LPR wraz ze sprzętem medycznym do miejsca zdarzenia).
6. Pomoc w realizacji zadań ratowniczych SP ZOZ LPR, m.in. udostępnienie sprzętu medycznego lub ratowniczego, działania w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy, transport poszkodowanego do statku powietrznego SP ZOZ LPR. Po zakończeniu działań, SP ZOZ LPR zobowiązane jest do niezwłocznego zwrotu użyzonego sprzętu medycznego lub ratowniczego.
7. Zabezpieczenie miejsca startu zgodnie z procedurą nr 5.

B. Ewakuacja poszkodowanych ze statku powietrznego SP ZOZ LPR**Śmigłowiec Mi-2 Plus**

1. Dane o materiałach niebezpiecznych:
 - a. maksymalnie 600 litrów paliwa lotniczego Jet A-1,
 - b. dwie butle z tlenem medycznym, jedna o pojemności 5 litrów oraz jedna o pojemności 2 litrów.
 - c. w locie z inkubatorem dodatkowo przewożone są (w konstrukcji inkubatora) dwie butle o pojemności 3 litrów – jedna tlenowa, jedna powietrzna.
2. **Ewakuacja:** Śmigłowiec Mi-2 plus wyposażony jest w trzy wyjścia. Ponadto kabina medyczna posiada dwa wyjścia awaryjne, oznakowane za pomocą pomarańczowych obwódek, w postaci demontowanych okien. Dwa z trzech

wyjść można otworzyć awaryjnie od wewnątrz, są to lewe i prawe drzwi w kabinie pilotów.

Śmigłowiec Agusta A-109E Power

1. Dane o materiałach niebezpiecznych:
 - a. maksymalnie 605 litrów paliwa lotniczego Jet A-1,
 - b. standardowo: trzy butle tlenowe, dwie o pojemności 5 litrów oraz jedna o pojemności 2 litrów. (dwie butle tlenowe o pojemności 5 litrów podłączone są do instalacji tlenowej śmigłowca).
 - c. niestandardowo: trzy butle tlenowe, jedna o pojemności 5 litrów w instalacji tlenowej, jedna o pojemności 2 litrów w bagażniku, jedna o pojemności 3 litrów w inkubatorze oraz dwie butle powietrzne, jedna butla powietrzna o pojemności 5 litrów w instalacji tlenowej, jedna o pojemności 3 litrów w inkubatorze.
2. **Ewakuacja:** Śmigłowiec posiada cztery (4) wyjścia ewakuacyjne. W razie konieczności ewakuacji piloci mogą wypchnąć drzwi na zewnątrz używając systemu awaryjnego zrzutu drzwi. Pasażerowie od wewnątrz po usunięciu odpowiedniego zabezpieczenia mogą wypchnąć okno na zewnątrz. Z zewnątrz do kabiny pasażerskiej można się dostać wypychając szybę do środka mocno naciskając dłońmi w oznaczonych dolnych punktach szyby.

C. Współpraca z grupami poszukiwawczo-ratowniczymi PSP – loty specjalne

1. Gotowość do startu - 30 minut.
2. Minimalny skład załogi stanowi:
 - a. pilot,
 - b. drugi pilot lub członek załogi HEMS.
3. Do lotów z grupami poszukiwawczo-ratowniczymi można zabrać naraz:
 - a. 2 strażaków,
 - b. pies,
 - c. sprzęt do wagi 35 kg pakowany w skrzyniach z możliwością zamocowania w kabinie medycznej śmigłowca w zależności od typu SP.
4. Wymagania do przewożenia psa:

- a. pies musi być przewożony w specjalnej klatce PSP zamocowanej w kabinie medycznej śmigłowca w zależności od typu SP.
 - b. pies musi posiadać aktualne szczepienia (książeczka szczepień).
5. Dowódca SP jest zobowiązany każdorazowo przed lotem przeszkolić strażaków o sytuacjach awaryjnych.

D. Współpraca z grupami wysokościowymi PSP - loty specjalne

1. Gotowość do startu - 30 minut
2. Minimalny skład załogi stanowi:
 - a. pilot,
 - b. drugi pilot lub członek załogi HEMS.
3. Do lotów z grupami wysokościowymi można zabrać naraz
 - a. 2 strażaków
 - b. sprzęt do wagi 60 kg pakowany w skrzyniach typu Cargo (z wyłączeniem trójnożu ratowniczego) z możliwością zamocowania w kabinie medycznej śmigłowca w zależności od typu SP.
4. Dowódca SP jest zobowiązany każdorazowo przed lotem przeszkolić strażaków o sytuacjach awaryjnych.

E. Współpraca z grupami wodno-nurkowymi PSP - loty specjalne

1. Gotowość do startu - 30 minut
2. Minimalny skład załogi stanowi:
 - a. pilot,
 - b. drugi pilot lub członek załogi HEMS.
3. Do lotów z grupami wodno-nurkowymi można zabrać naraz
 - a. 2 strażaków
 - b. sprzęt do wagi 60 kg pakowany w skrzyniach typu Cargo z możliwością zamocowania w kabinie medycznej śmigłowca w zależności od typu SP.
4. Dowódca SP jest zobowiązany każdorazowo przed lotem przeszkolić strażaków o sytuacjach awaryjnych.

F. Specjaliści innych specjalizacji - loty specjalne

1. Gotowość do startu - 30 minut.
2. Minimalny skład załogi stanowi:
 - a. pilot,
 - b. drugi pilot lub członek załogi HEMS.
3. Do lotów z innymi specjalistami można zabrać naraz:
 - a. 2 osoby
 - b. sprzęt do wagi 60 kg pakowany w skrzyniach typu Cargo z możliwością zamocowania w kabinie medycznej śmigłowca w zależności od typu SP.
4. Dowódca SP jest zobowiązany każdorazowo przed lotem przeszkolić osoby o sytuacjach awaryjnych.

VII. Zbiór procedur

A. Procedura nr 1 - Wybór oraz zabezpieczenie miejsca lądowania

1. Zlokalizuj miejsce o odpowiednich wymiarach w zależności od rodzaju śmigłowca.
2. Sprawdź wymiary wybranego miejsca.
3. Sprawdź wybrane miejsce pod względem nierówności terenu oraz luźnych przedmiotów, które łatwo mogą być poderwane przez lądujący śmigłowiec.

Parametry lądowiska dzień – śmigłowiec Mi-2 plus:

- wymiary minimum 35 x 35 metrów płaskiej powierzchni o zwartej nawierzchni (drobne kamienie, ostry piasek lub pył mogą zranić ludzi i uszkodzić śmigłowiec), jeżeli teren jest pylący można w miarę możliwości zrosić go wodą,
- jeśli ma to być odcinek drogi, powinien być widoczny z daleka dla jadących, oddalony od łuków i zakrętów oraz bez przeszkód w kwadracie o wymiarach 35 x 35 metrów,

- powinna być zapewniona wolna od przeszkód ścieżka podejścia o nachyleniu 1:6, to znaczy w odległości 60 metrów od krawędzi lądowiska przeszkoda nie może być wyższa niż 10 metrów.

Parametry lądowiska dzień – śmigłowiec Augusta 109 Power:

- wymiary minimum 26 x 26 metrów płaskiej powierzchni o zwartej nawierzchni (drobne kamienie, ostry piasek lub pył mogą zranić ludzi i uszkodzić śmigłowiec), jeżeli teren jest pylący można w miarę możliwości zrosić go wodą,
- jeśli ma to być odcinek drogi, powinien być widoczny z daleka dla jadących, oddalony od łuków i zakrętów oraz bez przeszkód w kwadracie o wymiarach 26 x 26 metrów,
- powinna być zapewniona wolna od przeszkód ścieżka podejścia o nachyleniu 1:6, to znaczy w odległości 60 metrów od krawędzi lądowiska przeszkoda nie może być wyższa niż 10 metrów.

Parametry lądowiska noc – śmigłowiec Augusta 109 Power:

- Wymiary minimum 26 x 52 metrów płaskiej powierzchni o zwartej nawierzchni (drobne kamienie, ostry piasek lub pył mogą zranić ludzi i uszkodzić śmigłowiec),
- jeśli ma to być odcinek drogi, powinien być widoczny z daleka dla jadących, oddalony od łuków i zakrętów oraz bez przeszkód w prostokącie o wymiarach 26 x 52 metrów,
- Powinna być zapewniona wolna od przeszkód ścieżka podejścia o nachyleniu 1:6, to znaczy w odległości 60 metrów od krawędzi lądowiska przeszkoda nie może być wyższa niż 10 metrów.

4. Zabezpiecz wybrane lądowisko przed wtargnięciem osób trzecich (minimalna odległość kogokolwiek od śmigłowca 30m).
5. Poinformuj drogą radiową załogę śmigłowca HEMS o wszystkich przeszkodach terenowych w okolicy wybranego miejsca do lądowania (słupy, linie, drzewa, itp.).
6. Ostateczną decyzję o wylądowaniu podejmuje pilot śmigłowca.

B. Procedura nr 2 - znaki (gesty sygnalizacyjne)

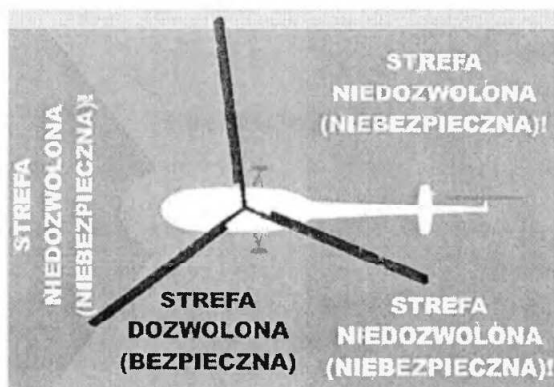
1. Zabezpiecz wybrane lądowisko przed wtargnięciem osób trzecich (minimalna odległość kogokolwiek od śmigłowca 30 m).
2. Stań plecami do wiatru przed wybranym miejscem do lądowania śmigłowca HEMS.
3. Znakami sygnalizacyjnymi nakieruj śmigłowiec HEMS w dokładne miejsce lądowania.
4. Nie podchodź samodzielnie do śmigłowca.
5. Stosuj się do poleceń członków załogi śmigłowca.
6. Nie dopuszczaj do wtargnięcia kogokolwiek na odległość 30 m od śmigłowca HEMS.

znak	znaczenie	wygląd opisowy znaku
	TU LĄDOWAĆ	lekko rozwarte ramiona uniesione w górę, tworzące kształt litery „Y”
	NIE LĄDOWAĆ	jedna ręka uniesiona do góry, druga opuszczona , odchylona nieco od tułowia, symbolizująca literę „N”
	PRZERWAĆ MANEWR PODEJŚCIA (ZAWISU) – ODEJŚĆ	wzniesione ramiona lekko rozwarte wykonują energiczne wahania ku górze, wewnętrzna strona dłoni skierowana ku górze

	<p>WYKONAĆ ZAWIS</p>	<p>ramiona rozłożone nieruchomo, poziomo na boki</p>
	<p>ZNIŻAĆ SIĘ</p>	<p>ramiona rozłożone poziomo na boki z wewnętrzną stroną dłoni skierowaną ku dołowi, rytmiczne wahania ramion od poziomu w dół</p>
	<p>WZNOSIĆ SIĘ</p>	<p>ramiona rozłożone poziomo na boki z wewnętrzną stroną dłoni skierowaną ku górze, rytmiczne wahania ramion od poziomu w górę</p>
	<p>PRZEMIESZCZAĆ SIĘ W LEWO</p>	<p>prawe ramię wyprężone nieruchomo w poziomie, lewe przedramię wykonuje rytmiczne wahania w kierunku przemieszczania</p>
	<p>PRZEMIESZCZAĆ SIĘ W PRAWO</p>	<p>lewe ramię wyprężone nieruchomo w poziomie, prawe przedramię wykonuje rytmiczne wahania w kierunku przemieszczania</p>
	<p>PRZEMIESZCZAĆ SIĘ DO PRZODU LUB DO TYŁU</p>	<p>wzniesione ramiona lekko rozwarłe wykonują rytmiczne wahania od pionu do śmigłowca i z powrotem / ruch odpychający lub przyciągający /, kierunek przemieszczania wskazują dłonie</p>

C. Procedura nr 3 - strefy niebezpieczne przy śmigłowcu

1. Poruszanie się na miejscu lądowania przy śmigłowcu warunkują strefy bezpieczeństwa:

2. Do śmigłowca podchodź na wyraźny znak załogi po zatrzymaniu się zespołu napędowego (wirmik, śmigło ogonowe).
3. Zawsze zbliżaj się do śmigłowca z boku (strefy dozwolone na szkicu).
4. Nigdy nie przechodź w rejonie śmigła ogonowego śmigłowca!
5. Nigdy nie podchodź do śmigłowca od strony wznoszącego się zbocza! Uważaj na łopaty wirnika nośnego!
6. Po przekazaniu uszkodzonego kontakt z załogą nawiązuj tylko radiowo lub wizualnie – nie zbliżaj się do śmigłowca.
7. Chronić oczy przed unoszącym się pyłem i zanieczyszczeniami. Strażak w hełmie z opuszczoną przyłbicą.
8. Zabezpiecz lub usuń wszystkie luźne przedmioty mogące unieść się w strumieniu powietrza w rejonie lądowiska, zamknij drzwi wozu bojowego.
9. Nie pal w odległości mniejszej, niż 50 metrów od śmigłowca.

D. Procedura nr 4 - podjazd do statku powietrznego SP ZOZ LPR

1. Osoby i pojazdy, które nie uczestniczą bezpośrednio w przekazaniu uszkodzonego oraz osoby postronne nie mogą zbliżać się na odległość mniejszą, niż 30 metrów od śmigłowca.
2. Osoby lub pojazdy przekazujące uszkodzonego nie mogą zbliżać się do śmigłowca bez wezwania przez pilota lub załogę! Czekaj, aż Członek Załogi podejdzie do Ciebie lub wykona jednoznacznie przywołujący gest! Stosuj się do poleceń Członka Załogi.
3. Dojazd wyłącznie wzdłuż śmigłowca, po lewej stronie, nie bliżej niż 2 metry od jakiegokolwiek elementu śmigłowca.

E. Procedura nr 5 – zabezpieczenie miejsca startu

1. Pomóż zespołowi HEMS w załadunku poszkodowanego do śmigłowca.
2. Sprawdź teren wokół śmigłowca w celu usunięcia osób trzecich oraz niebezpiecznych przedmiotów, które mogą zostać poderwane podczas startu.
3. Zabezpiecz teren miejsca startu śmigłowca HEMS przed wtargnięciem osób trzecich (minimum 30m).

22.07.2009r.

DYREKTOR
KRAJOWEGO CENTRUM KOORDYNACJI
RATOWNICTWA I OCHRONY LUDNOŚCI
Dariusz Marczyński
st. bryg. mgr inż. Dariusz MARCZYŃSKI

22.07.2009r.

Z-ca DYREKTORA
ds. Operacyjno-Szkoleniowych
Marian Dąbrowski
Marian Dąbrowski